

Art. 126. W zakresie unormowanym w ustawie do usług i robót, wykonywanych na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej, nie mają zastosowania przepisy o dostawach, robotach i usługach na rzecz jednostek państwowych.

Art. 127. 1. Wynagrodzenia za pracownicze projekty wynalazcze oraz za udzielenie pomocy technicznej, a także nagrody, o których mowa w art. 98 ust. 6 i art. 111 ust. 2 i 3, wolne są od wszelkich podatków i opłat. Przepis ten dotyczy także wynagrodzeń za niepracownicze projekty wynalazcze zgłoszone na podstawie art. 94.

2. Zapłata, opłata licencyjna lub inna opłata za przeniesienie prawa lub ustanowienie prawa korzystania z niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej podlega opodatkowaniu według przepisów o podatku od wynagrodzeń, jak wynagrodzenia z twórczości.

Art. 128. Ilekroć w ustawie jest mowa o ministrach, należy przez to rozumieć również przewodniczących komisji i komitetów sprawujących funkcje naczelnych organów administracji państwowej oraz kierowników urzędów centralnych.

178

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 czerwca 1984 r.

w sprawie projektów wynalazczych.

Na podstawie art. 7, art. 44 ust. 4, art. 47 ust. 3, art. 54 ust. 2, art. 64 ust. 2, art. 76 ust. 2, art. 98 ust. 6 i 7, art. 112 ust. 1, art. 115 ust. 2 i art. 120 ust. 2 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. z 1984 r. Nr 33, poz. 177) zarządza się, co następuje:

- 7) stosowaniu projektu wynalazczego — rozumie się przez to jego materialne urzeczywistnienie,
- 8) efektach uzyskanych przez stosowanie projektu wynalazczego — rozumie się przez to również efekty uzyskane przez wykonywanie prawa.

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. z 1984 r. Nr 33, poz. 177),
- 2) Urzędzie Patentowym — rozumie się przez to Urząd Patentowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 3) kierownikowi jednostki gospodarki uspołecznionej — rozumie się przez to w odniesieniu do jednostek będących spółdzielniami prezesa zarządu spółdzielni, jego zastępców oraz kierownika spółdzielni,
- 4) jednostkach upoważnionych — rozumie się przez to jednostki gospodarki uspołecznionej, upoważnione przez Ministra Handlu Zagranicznego do dokonywania czynności związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych oraz z ich udostępnianiem za granicą lub do zastępowania w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obywateli państw obcych oraz zagranicznych osób prawnych w sprawach związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych,
- 5) przeniesieniu prawa — rozumie się przez to przeniesienie prawa do patentu lub do prawa ochronnego oraz przeniesienie patentu lub prawa ochronnego,
- 6) wykonywaniu prawa — rozumie się przez to przeniesienie prawa, udzielenie licencji lub udostępnienie przedmiotu prawa, wydzierżawienie lub ustanowienie zastawu na prawie, a także dochodzenie roszczeń z powodu naruszenia tego prawa,

Rozdział 2

Organizacja wynalazczości w jednostkach gospodarki uspołecznionej. Brygady racjonalizatorskie.

§ 2. 1. Do zadań jednostek gospodarki uspołecznionej w zakresie wynalazczości należą:

- 1) badanie na podstawie informacji patentowej oraz innej informacji naukowej i technicznej stanu i kierunków rozwoju techniki oraz zakresu jej ochrony prawnej w dziedzinie działalności tych jednostek,
- 2) porównywanie własnych zamierzeń w zakresie postępu technicznego, produkcji i handlu (eksportu) z uzyskanymi na podstawie badań (pkt 1) informacjami oraz ich wykorzystywanie w pracach badawczych i rozwojowych, w produkcji i handlu (eksportu) w celu stosowania przodujących osiągnięć technicznych i zapobiegania naruszaniu praw osób trzecich,
- 3) rozwijanie inicjatywy wynalazczej pracowników, kierowanie tematyczną twórczością wynalazczą i udzielanie pomocy osobom pracującym nad projektami wynalazczymi oraz twórcom i realizatorom projektów wynalazczych, jak również udzielanie pomocy klubom techniki i racjonalizacji,
- 4) zapewnianie własnym wynalazkom i wzorom użytkowym ochrony prawnej w kraju i za granicą oraz ustalanie ewentualnych przypadków naruszenia uzyskanych praw,
- 5) realizacja i stosowanie projektów wynalazczych,
- 6) rozpowszechnianie informacji o projektach wynalazczych.

2. Jednostki gospodarki społecznej są obowiązane do poszanowania praw i interesów twórców projektów wynalazczych oraz do współdziałania z twórcami w celu zapewnienia ochrony tych praw i interesów.

3. Zadania określone w ust. 1 i 2 powinny być wykonywane przy współdziałaniu wszystkich komórek organizacyjnych jednostki gospodarki społecznej i właściwego organu samorządu działającego w tej jednostce oraz we współpracy z klubami techniki i racjonalizacji, a także ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi, związkami zawodowymi i innymi organizacjami społecznymi.

§ 3. W jednostkach gospodarki społecznej powinny być tworzone komórki organizacyjne lub stanowiska pracy do spraw wynalazczości (służby wynalazczości), podległe kierownikowi jednostki lub jego zastępcy; jeżeli jest to uzasadnione rozmiarem zadań w zakresie wynalazczości — powinny być tworzone jednoosobowe lub zespołowe stanowiska pracy rzeczników patentowych.

§ 4. Jednostki gospodarki społecznej mogą w drodze umów tworzyć wspólne ośrodki do spraw wynalazczości oraz zespoły rzeczników patentowych, świadczące usługi w sprawach wynalazczości lub ochrony wynalazków i wzorów użytkowych na rzecz tych jednostek.

§ 5. Jednostki gospodarki społecznej mogą zawierać umowy o wspólne prowadzenie badań określonych w § 2 ust. 1 pkt 1 oraz o wspólną realizację, korzystanie i rozpowszechnianie projektów wynalazczych.

§ 6. 1. Jednostki gospodarki społecznej mogą w celu dokonywania lub realizacji projektów wynalazczych tworzyć brygady racjonalizatorskie.

2. Członkiem brygady racjonalizatorskiej może być również osoba nie zatrudniona w danej jednostce gospodarki społecznej.

Rozdział 3

Prace nad projektami wynalazczymi i zgłaszanie projektów wynalazczych.

§ 7. 1. Osoby podejmujące w jednostkach gospodarki społecznej prace nad projektami wynalazczymi powinny zawiadomić o tym bezpośrednio przełożonego i komórkę organizacyjną (stanowisko pracy) do spraw wynalazczości.

2. Pomoc udzielana osobom pracującym nad projektami wynalazczymi (§ 2 ust. 1 pkt 3) polega w szczególności na zapewnieniu:

- 1) informacji patentowej i naukowo-technicznej,
- 2) porady fachowej i pomocy warsztatowej,
- 3) potrzebnych surowców, materiałów i narzędzi,
- 4) możliwości przeprowadzenia badań i prób.

3. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej nie może udzielić pomocy we własnym zakresie, zwraca się o jej udzielenie do innej jednostki (instytutu naukowo-badawczego, biura projektów, biura konstrukcyjnego, szkoły wyższej), która udziela pomocy na uzgodnionych warunkach.

§ 8. Jednostka gospodarki społecznej może zawierać z brygadą racjonalizatorską utworzoną w tej jednostce, poszczególnymi pracownikami tej jednostki lub innymi osobami fizycznymi umowy o dokonanie projektu wynalazczego.

§ 9. 1. Twórca pracowniczego projektu wynalazczego jest obowiązany zgłosić niezwłocznie projekt w jednostce gospodarki społecznej, w której dokonał tego projektu, a jeżeli nie jest pracownikiem tej jednostki — zawiadomić o tym także jednostkę, w której jest zatrudniony.

2. Zgłoszenie projektu powinno zawierać opis projektu, a w razie potrzeby — także rysunki, schematy, obliczenia i receptury, umożliwiające zrozumienie istoty tego projektu. Zgłoszenie powinno określać dotychczasowy stan techniki, wskazywać przewidywane efekty, środki i sposób realizacji projektu oraz wymieniać jego twórcę lub współtwórców.

3. Jeżeli twórca projektu z uzasadnionych względów nie może spełnić wymagań określonych w ust. 2, jednostka gospodarki społecznej, w której projekt ma być zgłoszony, jest obowiązana udzielić twórcy pomocy w opracowaniu dokumentacji zgłoszenia projektu oraz techniczno-ekonomicznego uzasadnienia jego przydatności. Przepis § 7 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. W zgłoszeniu projektu twórca może zaznaczyć, że w jego przekonaniu projekt ma cechy wynalazku lub wzoru użytkowego.

§ 10. Jednostka gospodarki społecznej jest obowiązana przyjąć zgłoszenie pracowniczego projektu wynalazczego, zarejestrować projekt oraz wydać zgłaszającemu pokwitowanie z oznaczeniem daty przyjęcia zgłoszenia i jego przedmiotu.

§ 11. 1. Przepisy dotyczące pracownicznych projektów wynalazczych stosuje się również do niepracownicznych projektów wynalazczych, zgłoszonych przez twórcę w jednostce gospodarki społecznej na zasadach przewidzianych dla pracownicznych projektów wynalazczych.

2. W razie zgłoszenia projektu na zasadach określonych w ust. 1, twórca powinien podać w zgłoszeniu, czy dokonał zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym, czy został udzielony patent na wynalazek lub prawo ochronne na wzór użytkowy, a także czy ten wynalazek lub wzór użytkowy jest stosowany i w jakim zakresie.

3. W przypadku określonym w ust. 1 twórcy przysługują uprawnienia i ciążą na nim obowiązki przewidziane dla twórców pracownicznych projektów wynalazczych, a jednostki gospodarki społecznej są obowiązane do udzielania twórcom pomocy w takim zakresie, w jakim jej udzielają twórcom pracownicznych projektów wynalazczych.

Rozdział 4

Ocena projektów wynalazczych.

§ 12. 1. Jednostka gospodarki społecznej, w której został zgłoszony projekt wynalazczy, jest obowiązana ocenić przydatność dla niej tego projektu w terminie dwóch miesięcy od daty jego zgłoszenia.

2. Jednostka gospodarki społecznej jest obowiązana umożliwić twórcy projektu wynalazczego udział w pracach związanych z oceną przydatności jego projektu.

3. W dokonywaniu oceny przydatności projektów wynalazczych, dających efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy albo ochrony środowiska lub w zakresie ochrony przeciwpożarowej, powinien brać udział społeczny inspektor pracy oraz przedstawiciel służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki dokonującej oceny projektu lub przedstawiciel właściwego terenowego organu administracji państwowej do spraw ochrony środowiska, a w zakresie ochrony przeciwpożarowej — przedstawiciel organu administracji państwowej do spraw ochrony przeciwpożarowej.

§ 13. 1. Jeżeli powstają wątpliwości co do przydatności projektu wynalazczego lub co do tego, czy zgłoszony projekt jest projektem wynalazczym, jednostka dokonująca oceny powinna zasięgnąć opinii komisji do spraw wynalazczości.

2. Komisję do spraw wynalazczości powołuje kierownik jednostki gospodarki społecznej. W skład komisji wchodzi: przewodniczący, sekretarz, przedstawiciele właściwych komórek technicznych i ekonomicznych (finansowych), przedstawiciele zakładowego organu związkowego i stowarzyszenia naukowo-technicznego oraz przedstawiciele klubu techniki i racjonalizacji, a w razie potrzeby — inne osoby.

3. Przewodniczący komisji do spraw wynalazczości jest obowiązany umożliwić twórcy projektu wynalazczego udział w pracach komisji.

4. Członkowie komisji do spraw wynalazczości i osoby uczestniczące w jej pracach są obowiązani do zachowania w tajemnicy danych, o których powzięli wiadomość w związku z pracami komisji.

5. Za udział w posiedzeniach komisji do spraw wynalazczości przysługuje wynagrodzenie według zasad określonych w przepisach o komisjach resortowych.

§ 14. 1. O decyzji podjętej na podstawie oceny projektu wynalazczego jednostka gospodarki społecznej zawiadamia niezwłocznie na piśmie twórcę projektu. Zawiadomienie powinno zawierać stanowisko w sprawie zgłoszenia projektu w Urzędzie Patentowym w celu uzyskania ochrony. W razie odmowy przyjęcia projektu zawiadomienie powinno zawierać uzasadnienie.

2. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej uzna, że projekt wynalazczy może być wykorzystany w innych jednostkach gospodarki społecznej, może złożyć im ofertę zawarcia umowy licencyjnej bądź też umowy o przeniesienie prawa. O złożeniu oferty oraz zawarciu umowy zawiadamia się twórcę projektu.

3. Jednostka gospodarki społecznej, której złożono ofertę zawarcia umowy określoną w ust. 2, jest obowiązana ocenić przydatność dla niej projektu wynalazczego, chyba że projekt ten nie dotyczy zakresu jej działania.

4. Jeżeli projekt wynalazczy został zgłoszony przez kierownika jednostki gospodarki społecznej, oceny

przydatności projektu dokonuje i decyzję podejmuje ta jednostka, po uprzednim zasięgnięciu opinii rady pracowniczej samorządu załogi w przedsiębiorstwach państwowych, a w spółdzielni — rada nadzorcza.

5. Decyzja w sprawie projektu wynalazczego (ust. 1 i 4) może być zmieniona w trybie przewidzianym w przepisach dotyczących działalności jednostki gospodarki społecznej, która decyzję wydała.

Rozdział 5

Zgłaszanie wynalazków i wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym.

§ 15. Jednostka gospodarki społecznej określa w podaniu rodzaj patentu, o jaki się ubiega (art. 26 ust. 2 ustawy), w zależności od tego, czy wynalazek jest już stosowany, czy ma być zastosowany w najbliższej przyszłości.

§ 16. Jednostka gospodarki społecznej oraz twórca pracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego są obowiązani do współdziałania przy opracowywaniu zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego (opisu, zastrzeżeń, skrótu opisu oraz w razie potrzeby rysunku), dokonywaniu zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym oraz w toku postępowania w sprawie udzielenia patentu lub prawa ochronnego.

§ 17. 1. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej uzna zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego za nieuzasadnione ze względów gospodarczych (art. 21 ust. 1 ustawy), o podjętej decyzji zawiadamia twórcę na piśmie.

2. Jeżeli jednostka gospodarki społecznej zawiadomiła twórcę pracowniczego projektu wynalazczego, mającego cechy wynalazku lub wzoru użytkowego, że zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym jest nieuzasadnione ze względów gospodarczych, twórca nie może dokonać zgłoszenia w celu uzyskania patentu lub prawa ochronnego, a w razie dokonania zgłoszenia — jest obowiązany do jego wycofania.

3. Jeżeli w okresie dwóch miesięcy od zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego w jednostce gospodarki społecznej jednostka ta nie podjęła decyzji o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym lub decyzji, o której mowa w ust. 1, twórca może zgłosić go sam w Urzędzie Patentowym, zawiadamiając o tym jednostkę gospodarki społecznej.

4. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli jednostka gospodarki społecznej, po zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego, wycofa to zgłoszenie.

§ 18. Jednostka gospodarki społecznej jest obowiązana zwrócić twórcy wydatki poniesione przez niego w związku ze zgłoszeniem w Urzędzie Patentowym pracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego (§ 17 ust. 3), chyba że złożyła oświadczenie o nieubieganiu się o patent lub prawo ochronne. Przepis ten stosuje się również do opłat za ochronę.

Rozdział 6

Realizacja projektów wynalazczych.

§ 19. Jednostka realizująca projekt wynalazczy jest obowiązana umożliwić jego twórcy udział w pracach związanych z realizacją tego projektu, a gdy twórca nie jest pracownikiem tej jednostki — zawrzeć z nim umowę o uczestniczenie w tych pracach.

§ 20. Jednostka gospodarki uspołecznionej może zawierać z twórcą projektu, brygadą racjonalizatorską utworzoną w tej jednostce, poszczególnymi pracownikami tej jednostki, innymi osobami fizycznymi i osobami prawnymi nie będącymi jednostkami gospodarki uspołecznionej, innymi jednostkami gospodarki uspołecznionej lub też spółkami tych jednostek i osób umowy o realizację projektu wynalazczego.

Rozdział 7

Rozpowszechnianie informacji o projektach wynalazczych.

§ 21. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej powinny przekazywać informacje o projektach wynalazczych, nadających się do stosowania w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej, bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwych ośrodków informacji technicznej.

2. W informacji o projekcie wynalazczym należy podać opis tego projektu oraz dane dotyczące jego przyjęcia, realizacji lub stosowania w jednostce przekazującej informację.

§ 22. Jednostka gospodarki uspołecznionej, której przekazano informację o projekcie wynalazczym, powinna ocenić przydatność dla niej tego projektu. Jeżeli jednostka ta uzna, że projekt wynalazczy jest dla niej przydatny, powinna złożyć ofertę w sprawie zawarcia umowy licencyjnej.

§ 23. Jednostki gospodarki uspołecznionej oraz organizacje, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, organizują i finansują samodzielnie lub wspólnie konkursy, turnieje, targi lub giełdy, których celem jest rozwój wynalazczości, zgłaszanie i rozpowszechnianie projektów wynalazczych.

Rozdział 8

Kluby techniki i racjonalizacji.

§ 24. 1. W celu zapewnienia współdziałania pracowników w realizacji zadań określonych w § 2 ust. 1 i 2 jednostki gospodarki uspołecznionej mogą tworzyć zakładowe kluby techniki i racjonalizacji, zrzeszające pracowników tych jednostek.

2. Uchwałę w sprawie utworzenia lub rozwiązania zakładowego klubu techniki i racjonalizacji podejmuje w jednostce, w której działa samorząd załogi, rada pracownicza, a w pozostałych jednostkach — właściwy statutowy organ jednostki.

§ 25. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej, w których nie utworzono zakładowego klubu techniki i racjo-

nalizacji, mogą tworzyć wspólne (międzyzakładowe) kluby techniki i racjonalizacji, zrzeszające pracowników tych jednostek. Przepis § 24 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Organizacje samorządowe rzemiosła oraz organizacje społeczno-zawodowe działające w dziedzinie rolnictwa mogą tworzyć kluby techniki i racjonalizacji w celu popierania działalności wynalazczej i racjonalizatorskiej rzemieślników lub rolników indywidualnych oraz udzielania im pomocy.

3. Stowarzyszenia techniczne mogą tworzyć branżowe kluby techniki i racjonalizacji, zgodnie ze swoimi uprawnieniami statutowymi.

§ 26. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej, a także kluby techniki i racjonalizacji, o których mowa w § 25, mogą uczestniczyć w wojewódzkich klubach techniki i racjonalizacji w celu popierania wynalazczości na terenie województwa oraz podejmowania i organizowania wspólnych działań lub przedsięwzięć, służących rozwojowi techniki i racjonalizacji.

2. Wojewódzkie kluby techniki i racjonalizacji działają na podstawie przepisów o stowarzyszeniach. Zadania, zakres i sposób działania, zasady członkostwa oraz organizację wewnętrzną określa statut wojewódzkiego klubu techniki i racjonalizacji.

§ 27. Zadania, zakres i sposób działania, zasady członkostwa oraz organizację wewnętrzną spółdzielni, międzyspółdzielni i spółdzielczych klubów techniki i racjonalizacji określają regulaminy tych klubów.

Rozdział 9

Turniej Młodych Mistrzów Techniki.

§ 28. 1. W celu rozwijania technicznej twórczości młodzieży organizuje się Turniej Młodych Mistrzów Techniki.

2. Zadaniem Turnieju jest organizowanie konkursów, olimpiad, wystaw, giełd i innych form zainteresowania młodzieży wynalazczością.

§ 29. 1. Turniejem Młodych Mistrzów Techniki kierują: Rada Krajowa i jej Sekretarz Generalny, rady wojewódzkie i rady szczebla podstawowego oraz ich sekretarze.

2. Szczegółowe zasady organizacji Turnieju Młodych Mistrzów Techniki, zasady i tryb działalności określonej w § 28 ust. 2 oraz zasady współdziałania z organizacjami społecznymi określa statut Turnieju, nadany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej.

§ 30. 1. Wydatki związane z działalnością Turnieju Młodych Mistrzów Techniki na szczeblu krajowym i wojewódzkim pokrywane są z dotacji celowej budżetu centralnego.

2. Środki na działalność Turnieju Młodych Mistrzów Techniki na szczeblu podstawowym zapewniają państwowe jednostki organizacyjne i inne jednostki gospodarki

uspołecznionej, na których terenie działa Turniej Młodych Mistrzów Techniki.

Rozdział 10

Finansowanie wynalazczości w jednostkach gospodarki uspołecznionej.

§ 31. 1. Jednostki budżetowe mogą dysponować środkami specjalnymi przeznaczonymi na finansowanie wynalazczości.

2. Rachunek środków specjalnych (ust. 1) służy do:

- 1) gromadzenia dochodów uzyskanych z wykonywania prawa lub udostępnienia nie chronionych projektów wynalazczych albo z przekazanych doświadczeń i dokumentacji dotyczącej projektów wynalazczych oraz ze sprzedaży modeli, prototypów i materiałów, pozostałych po dokonaniu oceny przydatności lub realizacji projektów wynalazczych,
- 2) finansowania działalności w zakresie wynalazczości, w szczególności kosztów opracowania, oceny przydatności i realizacji (w tym również zakupów środków trwałych, które zgodnie z odrębnymi przepisami mogą być dokonywane ze środków nieinwestycyjnych), kosztów rozwoju i popularyzacji wynalazczości oraz ochrony wynalazków i wzorów użytkowych.

3. Upoważnia się banki do przejściowego dokonywania wypłat z rachunku środków specjalnych (ust. 1) bez względu na stan środków na tym rachunku; wypłaty dokonywane przez bank z tego tytułu, nie zrównoważone do końca roku dochodami zgromadzonymi na tym rachunku, będą zwracane przez Ministra Finansów z kredytu budżetu centralnego.

4. Szczegółowe zasady dysponowania rachunkiem środków specjalnych określają odrębne przepisy.

5. Jednostki budżetowe, które nie dysponują rachunkiem środków specjalnych (ust. 1), finansują działalność w zakresie wynalazczości z kredytów budżetowych.

6. Jednostki budżetowe, które nie dysponują rachunkiem środków specjalnych (ust. 1), zaliczają dochody wymienione w ust. 2 pkt 1 jako dochody budżetowe.

§ 32. Jednostki będące zakładami budżetowymi finansują działalność w zakresie wynalazczości z funduszy obrotowych, obciążając koszty działalności, a wpływy z działalności wynalazczej wymienione w § 31 ust. 2 pkt 1 zaliczają na dochody; koszty opracowania, oceny i realizacji projektów wynalazczych, stanowiące inwestycje, finansują ze środków przeznaczonych na inwestycje.

§ 33. Zasady finansowania wynalazczości w przedsiębiorstwach państwowych oraz w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej nie wymienionych w § 31 i 32 regulują odrębne przepisy.

§ 34. 1. Koszty działalności wspólnego klubu techniki i racjonalizacji, utworzonego dla dwóch lub więcej jednostek gospodarki uspołecznionej, są finansowane wstępnie przez jednostkę, w której klub działa, i są zwracane tej jednostce przez zainteresowane jednostki w odpowiednich

częściach. Jeżeli zainteresowane jednostki nie umówią się inaczej, zwrot kosztów następuje co kwartał.

2. Koszty działalności wojewódzkiego klubu techniki i racjonalizacji lub międzyzakładowego klubu techniki i racjonalizacji są finansowane w odpowiednich częściach przez jednostki, które zawarły z klubem umowę o wzajemne świadczenia.

3. Koszty działalności międzyspółdzielnianych albo spółdzielczych klubów techniki i racjonalizacji są finansowane w odpowiednich częściach przez organizacje spółdzielcze, które zawarły z klubem umowę o wzajemne świadczenia.

Rozdział 11

Wynagrodzenie za pracownicze projekty wynalazcze.

§ 35. 1. Wysokość wynagrodzenia za pracowniczy projekt wynalazczy ustala się w zależności od efektów uzyskanych przez stosowanie tego projektu.

2. Prawo do wynagrodzenia nie przysługuje następującym twórcom projektów racjonalizatorskich, zatrudnionym w jednostkach gospodarki uspołecznionej:

- 1) kierownikowi jednostki gospodarki uspołecznionej i jego zastępcom — jeżeli przedmiot dokonanego projektu należy do zakresu działalności tej jednostki,
- 2) pracownikom wykonującym prace naukowo-badawcze i rozwojowe — jeżeli przedmiot dokonanego projektu racjonalizatorskiego jest objęty planem zadań przydzielonych do wykonania komórce organizacyjnej, w której są oni zatrudnieni,
- 3) pracownikom inżynieryjno-technicznym i innym równorzędnym — jeżeli projekt racjonalizatorski został dokonany w wyniku wydanego przez przełożonego polecenia jednostkowego w sprawie wykonania konkretnego zadania.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do projektów powstałych w ramach umów o dokonanie projektu wynalazczego.

§ 36. W zakresie projektów racjonalizatorskich o charakterze organizacyjnym prawo do wynagrodzenia nie przysługuje następującym twórcom zatrudnionym w jednostkach gospodarki uspołecznionej:

- 1) kierownikowi jednostki gospodarki uspołecznionej i jego zastępcom oraz pracownikom służby organizatorskiej jednostki gospodarki uspołecznionej — jeżeli projekt dotyczy rozwiązania organizacyjnego w danej jednostce,
- 2) kierownikom komórek organizacyjnych jednostki gospodarki uspołecznionej — jeżeli projekt dotyczy spraw organizacyjnych kierowanej komórki,
- 3) innym pracownikom — jeżeli projekt został dokonany w wyniku wykonania polecenia służbowego.

§ 37. 1. Wynagrodzenie twórcy za pracownicze projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty

ekonomiczne, ustala się w zależności od wielkości tych efektów, które mogą być również określone w sposób przybliżony lub szacunkowy.

2. Tabela wysokości wynagrodzeń za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty ekonomiczne, stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Wynagrodzenie twórcy za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty inne niż ekonomiczne, ustala się w sposób szacunkowy.

4. Wynagrodzenie szacunkowe twórcy za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska lub w zakresie ochrony przeciwpożarowej, ustala się w zależności od przewidywanego osiągnięcia stopnia poprawy warunków higienicznych i stanu bezpieczeństwa pracy, osiągnięcia stopnia poprawy ochrony środowiska lub ochrony przeciwpożarowej.

5. Ustalenie wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 4, następuje przy współudziale społecznego inspektora pracy oraz przedstawiciela służby bezpieczeństwa i higieny pracy jednostki ustalającej wynagrodzenie lub przedstawiciela właściwego terenowego organu administracji państwowej do spraw ochrony środowiska albo przedstawiciela organu administracji państwowej do spraw ochrony przeciwpożarowej.

6. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi efekty w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa Państwa, wynagrodzenie szacunkowe twórcy ustala i wypłaca właściwa jednostka organizacyjna resortu obrony narodowej. Przepisy § 40 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

7. Za projekty wynalazcze, których stosowanie przynosi jednocześnie efekty ekonomiczne, efekty w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska albo ochrony przeciwpożarowej lub też efekty w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa Państwa, łączną kwotę wynagrodzenia twórcy stanowi suma wynagrodzeń ustalonych na podstawie ust. 1, 4 i 6.

§ 38. 1. Wynagrodzenie roczne za pracowniczy projekt wynalazczy nie może wynieść mniej niż:

- 1) 5 000 zł za wynalazek,
- 2) 3 000 zł za wzór użytkowy,
- 3) 2 000 zł za projekt racjonalizatorski.

2. Wynagrodzenie twórcy ulega podwyższeniu o 20% w razie wykonania projektu w ramach umowy o dokonanie projektu wynalazczego.

§ 39. 1. Za projekty wynalazcze służące realizacji zadań wynikających z zamówień rządowych lub zmniejszeniu zużycia energii, paliw, surowców i materiałów wynagrodzenie ustalone na podstawie § 37 ulega podwyższeniu o 50%. Za projekty wynalazcze przyczyniające się do ograniczenia lub eliminowania importu albo uruchomienia lub rozszerzenia produkcji eksportowej wynagrodzenie ustalone na podstawie § 37 ulega podwyższeniu o 70%. Wynagrodzenie ustalone na podstawie § 37 jednostka gospodarki społecznej może podwyższyć do 300%, w przedsiębiorstwie państwowym po zasięgnięciu opinii rady pracowniczej, a w spółdzielni — zakładowego

komitetu pracowniczego, w odniesieniu zaś do projektów dotyczących eksportu lub importu — również opinii właściwego przedsiębiorstwa handlu zagranicznego.

2. Jeżeli w wyniku stosowania projektu wynalazczego została wprowadzona nowa norma pracy, twórca projektu przysługuje dodatkowo prawo do jednorazowego wynagrodzenia (wyrównania) w wysokości dziesięciokrotnej kwoty stanowiącej różnicę między jego miesięcznym zarobkiem wynikającym ze stosowania poprzedniej normy a zarobkiem wynikającym z zastosowania nowej normy. Wynagrodzenie to (wyrównanie) wypłaca się w ciągu jednego miesiąca od dnia wprowadzenia nowej normy.

3. Przepis ust. 2 stosuje się również do osób, o których mowa w § 44 ust. 2 i 4.

§ 40. 1. Za projekt wynalazczy stosowany w każdej następnej jednostce gospodarki społecznej twórca przysługuje wynagrodzenie ustalone na podstawie § 37, pod warunkiem że projekt wynalazczy zostanie zastosowany w tej jednostce w ciągu pięciu lat od dnia jego zastosowania w pierwszej jednostce. Wynagrodzenie wypłaca się za okres faktycznego stosowania projektu w tej jednostce, nie przekraczający okresów przewidzianych w art. 99 i 101 ustawy.

2. Jednostki stosujące projekt ustalają wynagrodzenie przysługujące twórcy projektu wynalazczego i przekazują je do jednostki gospodarki społecznej, w której projekt ten został zgłoszony, a w razie zastosowania opatentowanego wynalazku lub chronionego wzoru użytkowego — do jednostki uprawnionej z patentu lub z prawa ochronnego.

3. Jednostka, do której przekazano wynagrodzenie, dokonuje wypłaty wynagrodzenia na rzecz twórcy.

4. Jednostka uprawniona z patentu lub z prawa ochronnego na wzór użytkowy, a w przypadku projektu racjonalizatorskiego jednostka, w której projekt został zgłoszony, jest obowiązana do informowania twórcy o przysługującym mu wynagrodzeniu oraz do pomocy przy dochodzeniu wynagrodzenia określonego w ust. 1.

§ 41. 1. Decyzję w sprawie ustalenia wynagrodzenia twórcy pracowniczego projektu wynalazczego podejmuje jednostka gospodarki społecznej, która stosuje projekt wynalazczy, jak również jednostka, która uzyskuje efekty z wykonywania prawa.

2. W spółdzielniach decyzję w sprawie wynagrodzenia twórcy podejmuje zarząd spółdzielni.

3. W razie gdy twórcą lub współtwórcą projektu wynalazczego jest kierownik jednostki gospodarki społecznej, przepis § 14 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

4. Decyzja w sprawie wynagrodzenia może być na wniosek twórcy zmieniona w trybie przewidzianym w przepisach dotyczących działalności jednostki gospodarki społecznej, która decyzję podjęła.

§ 42. 1. Wynagrodzenie twórcy pracowniczego projektu wynalazczego, ustalone na podstawie § 37, wypłaca się w następujących terminach:

- 1) wynagrodzenie przypadające jednej osobie do 20 000 zł, a w przypadku umowy o dokonanie projektu wynalazczego do 30 000 zł, wypłaca się w ciągu jednego miesiąca od dnia zastosowania projektu,
- 2) wynagrodzenie przypadające jednej osobie powyżej 20 000 zł, a w przypadku umowy o dokonanie projektu wynalazczego powyżej 30 000 zł, wypłaca się w wysokości 50%, lecz nie mniej niż 20.000 zł, a w przypadku umowy o dokonanie projektu wynalazczego nie mniej niż 30.000 zł — najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od dnia zastosowania projektu; pozostałą część wynagrodzenia wypłaca się najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia pierwszego roku stosowania projektu,
- 3) w razie stosowania projektu przez okres krótszy niż 12 miesięcy, wynagrodzenie wypłaca się za okres faktycznego stosowania projektu, w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia stosowania projektu.

2. Wynagrodzenie za pierwszy rok stosowania projektu wynalazczego wypłaca się według zasad określonych w ust. 1, a za każdy następny rok stosowania — w terminie dwóch miesięcy od zakończenia roku.

3. Jeżeli wynagrodzenie za projekt wynalazczy nie zostanie wypłacone w terminie, twórcy projektu przysługuje prawo do ustawowych odsetek za zwłokę w wysokości 8% w stosunku rocznym, chyba że jednostka gospodarki społecznej zobowiązana do wypłaty wykaże brak winy.

4. Jeżeli opóźnienie terminu wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3, odpowiada okresowi, za który przysługuje wyższe oprocentowanie stosowane przy terminowych wkładach oszczędnościowych, twórcy projektu wynalazczego przysługuje prawo do odsetek w wysokości tego oprocentowania.

§ 43. 1. Wynagrodzenie tymczasowe, o którym mowa w art. 104 ustawy, wypłaca twórcy projektu wynalazczego jednostka gospodarki społecznej, która przyjęła projekt do stosowania.

2. Wynagrodzenie dodatkowe, o którym mowa w art. 105 ustawy, w wysokości 10% kwoty uzyskanej z tytułu wykonywania prawa za granicą, po odliczeniu wydatków związanych z wykonywaniem tego prawa, wypłaca twórcy w walucie obcej, w której uzyskano płatność, jednostka dokonująca czynności związanych z wykonywaniem tego prawa za granicą.

3. Wynagrodzenie odrębne, o którym mowa w art. 106 ustawy, wypłaca jednostka gospodarki społecznej, która przyjęła projekt wynalazczy do stosowania, w terminie dwóch miesięcy od daty przyjęcia dokumentacji przydatnej do stosowania tego projektu. Jednostka ta w tym terminie jest obowiązana również dokonać zwrotu udokumentowanych wydatków poniesionych przez twórcę przy opracowywaniu i realizacji projektu wynalazczego, w tym kosztów badań, prób, modeli i prototypów potrzebnych do dokonania oceny przydatności tego projektu. Jeżeli łączna wypłata prowadziła jednak do opóźnienia, zwrot kosztów może być dokonany oddzielnie.

§ 44. 1. Osobom, które na podstawie umowy zawarły z jednostką gospodarki społecznej udzieliły po-

mocy osobom pracującym nad projektami wynalazczymi lub twórcom projektów wynalazczych, wypłaca się wynagrodzenie według zasad wynagradzania za prace zleczone lub za pracę w godzinach nadliczbowych.

2. Osobom, które współdziałały w pracach związanych ze sprawdzaniem, przygotowaniem do realizacji i wdrożeniem pracowniczego projektu wynalazczego lub przyczyniły się do przyspieszenia jego stosowania lub rozpowszechnienia, w pierwszej bądź następnej jednostce gospodarki społecznej, jednostka ta przyznaje i wypłaca nagrody w łącznej wysokości 60% wynagrodzenia za ten projekt, ustalonego na podstawie § 37 za pierwszy rok stosowania tego projektu.

3. W uzasadnionych przypadkach jednostka gospodarki społecznej może przedłużyć okres wypłaty nagród, o których mowa w ust. 2, na czas nie przekraczający trzech lat w razie stosowania wynalazku lub wzoru użytkowego albo dwóch lat w razie stosowania projektu racjonalizatorskiego.

4. Za osoby współdziałające przy realizacji pracowniczego projektu wynalazczego lub przyczyniające się do przyspieszenia jego stosowania lub rozpowszechnienia, o których mowa w ust. 2, uważa się również osoby, które wykonywały prace organizacyjne związane z przygotowaniem tego projektu i przeprowadzeniem jego wdrożenia, oraz osoby, które zamieściły wynalazek lub wzór użytkowy w dokumentacji technicznej przeznaczonej do realizacji.

5. W razie podwyższenia wynagrodzenia za projekt wynalazczy na podstawie § 38 ust. 2 i § 39 ust. 1, łączne wysokości nagród określonych w ust. 2 ustala się od podwyższonej wysokości wynagrodzenia.

6. Jednostka gospodarki społecznej może przeznaczyć do 10% łącznej wysokości nagród, o których mowa w ust. 2, na nagrody dla osób, które w szczególności sposobem przyczyniły się do rozwoju wynalazczości w tej jednostce.

7. Ustalenia i podziału nagród, o których mowa w ust. 2 i 6, dla poszczególnych osób dokonuje jednostka gospodarki społecznej, w przedsiębiorstwie państwowym po zasięgnięciu opinii rady pracowniczej, a w jednostkach będących spółdzielniami — po zasięgnięciu opinii rady nadzorczej.

8. Przepisy ust. 2—4 stosuje się odpowiednio do nagród dla osób, które przyczyniły się do uzyskania korzyści określonych w art. 105 ustawy, z tym że za podstawę ustalenia łącznej wysokości tych nagród przyjmuje się wynagrodzenie dodatkowe, o którym mowa w § 43 ust. 2, przeliczone według obowiązującego kursu.

9. Nagrody, o których mowa w art. 98 ust. 6 ustawy, mogą być przyznane twórcom wynalazków i wzorów użytkowych, w razie gdy efekty z używania wyrobów wykonywanych według tych projektów, uzyskiwane poza jednostką stosującą, nie mogą być uwzględnione przy obliczaniu efektów stanowiących podstawę ustalenia wysokości wynagrodzenia za projekty wynalazcze.

10. Nagrody określone w ust. 9 przyznaje naczelny organ administracji państwowej, koordynujący działalność w zakresie postępu technicznego, ze środków budżetu centralnego przewidzianych na ten cel.

11. O ustalenie i wypłatę nagrody występuje jednostka gospodarki uspołecznionej stosująca wynalazek lub wzór użytkowy.

12. Nagrody ustala się szacunkowo, uwzględniając zakres i rozmiar efektów użytkowych uzyskiwanych w gospodarce narodowej.

13. Twórcom projektów racjonalizatorskich, którym na podstawie § 35 ust. 2 nie przysługuje prawo do wynagrodzenia; jednostka gospodarki uspołecznionej stosująca projekt przyznaje i wypłaca nagrody w wysokości 30% wynagrodzenia, jakie przysługiwałoby im w tej jednostce za ten projekt. Przepis ten stosuje się odpowiednio do twórców, o których mowa w § 36.

§ 45. 1. Wysokość odszkodowania dla uprawnionego do patentu na wynalazek tajny, który dotyczy spraw z zakresu obrony Państwa (art. 64 ustawy), ustala się na zasadach określonych dla ustalania wysokości wynagrodzenia ryczałtowego za wynalazki pracownicze albo — gdy wynalazek jest stosowany — w zależności od efektów ekonomicznych.

2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, wypłaca jednostka wskazana przez Ministra Obrony Narodowej albo — gdy wynalazek jest stosowany — jednostka gospodarki uspołecznionej stosująca ten wynalazek.

3. Uprawnionemu do patentu przysługuje odrębne wynagrodzenie za dostarczoną przez niego dokumentację przydatną do korzystania z wynalazku tajnego.

§ 46. Jeżeli uprawniony do otrzymania odszkodowania odmawia jego przyjęcia albo jeżeli wypłata odszkodowania uprawnionemu natrafia na inne przeszkody, kwotę przypadającą do wypłaty składa się do depozytu sądowego.

§ 47. Przepisy § 45 i 46 stosuje się odpowiednio do odszkodowań dla uprawnionego do prawa ochronnego na tajny wzór użytkowy.

Rozdział 12

Umowy w zakresie projektów wynalazczych.

§ 48. 1. Umowa licencyjna powinna określać w szczególności:

- 1) projekty wynalazcze i doświadczenia techniczno-organizacyjne dotyczące tych projektów, stanowiące przedmiot umowy,
- 2) dane dotyczące patentów i praw ochronnych przysługujących licencjodawcy lub dokonanych przez niego zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych, związane z przedmiotem umowy,
- 3) rodzaj licencji (licencja wyłączna, niewyłączna, pełna, niepełna),
- 4) okres, na jaki zawarto umowę,
- 5) wysokość i terminy uiszczania opłat licencyjnych,

6) zakres pomocy udzielanej licencjodawcy przez licencjodawcę przy realizacji projektu wynalazczego (dostarczenie dokumentacji technicznej, konsultacja, szkolenie pracowników, nadzór nad uruchomieniem urządzeń wytworzonych według projektu wynalazczego, dostawa i montaż urządzeń),

7) zakres gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego,

8) zasady współpracy przy udoskonalaniu projektu wynalazczego i wymianie doświadczeń techniczno-organizacyjnych,

9) zasady odpowiedzialności w razie niewykonania lub nienależytego wykonania całości lub części umowy przez jedną ze stron.

2. W umowie licencyjnej strony mogą określić udział jednostek naukowo-badawczych i rozwojowych lub innych jednostek gospodarki uspołecznionej, przygotowujących wynalazki lub wzory użytkowe do stosowania lub wykonujących czynności, o których mowa w § 53 — w przychodach z opłat licencyjnych.

§ 49. 1. Wysokość opłaty licencyjnej ustala się w zależności od:

- 1) wartości technicznej i ekonomicznej projektu wynalazczego,
- 2) wartości technicznej i ekonomicznej doświadczeń techniczno-organizacyjnych dotyczących tego projektu,
- 3) rodzaju licencji,
- 4) zakresu gwarancji sprawności technicznej projektu wynalazczego,
- 5) pomocy udzielanej przy realizacji projektu wynalazczego,
- 6) innych istotnych okoliczności określonych w umowie.

2. Strony powinny określić w umowie początek pierwszego rocznego okresu obliczeniowego. W braku porozumienia co do terminów uiszczania opłaty licencyjnej licencjodawca jest obowiązany do jej uiszczania najpóźniej w terminie dwóch miesięcy po zakończeniu każdego roku obliczeniowego.

3. Na żądanie licencjodawcy licencjodawca przedstawi na piśmie bilans efektów ekonomicznych uzyskanych w każdym roku obliczeniowym.

§ 50. W przypadku umowy o udostępnienie nie chronionego projektu wynalazczego stanowiącego tajemnicę (art. 48 ustawy) jednostka, której projekt udostępniono, jest obowiązana zastosować niezbędne środki w celu zachowania tajemnicy w czasie trwania umowy i po jej wygaśnięciu. Dalsze udostępnienie tego projektu wymaga zgody jednostki udostępniającej; nie dotyczy to okresu po ustaniu tajemnicy. Przepisy § 48 i 49 stosuje się odpowiednio.

§ 51. 1. Umowa o przeniesienie prawa powinna określać w szczególności:

- 1) prawo stanowiące przedmiot umowy,
- 2) wysokość zapłaty oraz termin jej uiszczenia,
- 3) datę przejścia prawa.

2. Wysokość zapłaty ustala się w zależności od wartości technicznej i ekonomicznej wynalazku lub wzoru użytkowego oraz innych istotnych okoliczności określonych w umowie.

3. W razie gdy zbywca udziela nabywcy pomocy przy realizacji wynalazku lub wzoru użytkowego, strony mogą uzgodnić dodatkowo wynagrodzenie za udzielenie tej pomocy.

§ 52. 1. Do umów w zakresie projektów wynalazczych w sprawach nie uregulowanych w rozporządzeniu stosuje się odpowiednio przepisy prawa cywilnego.

2. Urzędowe poświadczenie daty umowy może być dokonane przez terenowy organ administracji państwowej, notariusza lub Urząd Patentowy.

§ 53. Uprawniony z patentu lub z prawa ochronnego może przez zawarcie umowy zlecenia upoważnić jednostkę naukowo-badawczą i rozwojową lub inną jednostkę gospodarki uspołecznionej, a zwłaszcza jednostkę zajmującą się upowszechnianiem postępu technicznego, do podejmowania prac i czynności mających na celu wdrożenie lub rozpowszechnienie wynalazku lub wzoru użytkowego oraz do zawierania w jego imieniu umów licencyjnych.

Rozdział 13

Zgłaszanie wynalazków i wzorów użytkowych za granicą. Wykonywanie uzyskanych praw.

§ 54. 1. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych wynalazek lub wzór użytkowy powinien być zgłoszony do ochrony za granicą, zwłaszcza gdy można spodziewać się sprzedaży za granicą wyrobów wytworzonych przez stosowanie tego wynalazku lub wzoru użytkowego, udzielenia licencji lub przeniesienia prawa albo gdy istnieją inne uzasadnione powody.

2. Jednostka gospodarki uspołecznionej, w której został zgłoszony wynalazek lub wzór użytkowy, jest obowiązana zbadać celowość zgłoszenia tego wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, zasięgając opinii właściwego przedmiotowo przedsiębiorstwa handlu zagranicznego, obowiązanego do wydania opinii w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania wniosku. Wniosek o zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą może także złożyć w tej jednostce twórca wynalazku lub wzoru użytkowego.

3. Zasięganie opinii, o której mowa w ust. 2, nie jest wymagane, gdy zgłaszającym wynalazek lub wzór użytkowy jest uprawniony do patentu lub prawa ochronnego, posiadający koncesję Ministra Handlu Zagranicznego na prowadzenie działalności w zakresie handlu zagranicznego.

4. Przepis § 14 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 55. 1. Zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą dokonuje jednostka gospodarki uspołecznionej, polska osoba prawna nie będąca jednostką gospodarki uspołecznionej bądź obywatel polski, który zgłosił wynalazek lub wzór użytkowy w Urzędzie Patentowym, albo jego następcą prawny (zgłaszający za granicą).

2. Zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą dokonuje się za pośrednictwem jednostki upoważnionej, chyba że zgłaszający za granicą ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

§ 56. 1. Jednostka upoważniona wykonuje czynności związane ze zgłoszeniem wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą na podstawie zlecenia zgłaszającego za granicą.

2. Z chwilą przyjęcia zlecenia jednostka upoważniona działa w imieniu i na rzecz zgłaszającego za granicą jako jego pełnomocnik.

3. Jednostka upoważniona może odmówić przyjęcia zlecenia w zakresie swojej działalności, gdy zgłoszenie za granicą jest sprzeczne z zasadami ochrony wynalazków i wzorów użytkowych w kraju zgłoszenia.

4. Jednostka upoważniona jest obowiązana do niezwłocznego wykonania zleconych czynności.

5. Jeżeli zlecenie, o którym mowa w ust. 1, nie stanowi inaczej, jednostka upoważniona jest obowiązana opracować zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego i przygotować dokumenty potrzebne do zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego w krajach, w których ma być on zgłoszony, a zgłaszający za granicą jest obowiązany dostarczyć odpowiednią ilość kopii lub odbitek opisu wynalazku lub wzoru użytkowego zgłoszonego w Urzędzie Patentowym oraz udzielić pomocy fachowej i dostarczyć materiały niezbędne do zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, uzyskania ochrony oraz jej utrzymania.

§ 57. 1. Jednostka upoważniona pobiera od zgłaszającego za granicą z tytułu czynności związanych z ochroną wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą opłaty, zgodnie z obowiązującą taryfą opłat.

2. Wydatki jednostki upoważnionej w walucie obcej, związane ze zgłoszeniem i ochroną wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, pokrywa zgłaszający za granicą.

3. Jeżeli zgłaszający za granicą nie posiada własnych środków dewizowych, wydatki dewizowe związane ze zgłoszeniem i ochroną wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą pokrywa z funduszu akwizycyjnego jednostka upoważniona, pobierając od zgłaszającego za granicą równowartość w złotych według obowiązującego kursu. Wydatki dewizowe są zwracane jednostce upoważnionej z pierwszych wpływów, należnych zgłaszającemu za granicą z tytułu wykonywania uzyskanych praw oraz eksportu towarowego chronionego tymi prawami; należną kwotę dewiz jednostka upoważniona odkupuje od zgłaszającego za granicą według obowiązującego kursu.

§ 58. Jednostka gospodarki uspołecznionej, która uzyskała ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego za granicą, może wydać, po zasięgnięciu opinii właściwego

przedsiębiorstwa handlu zagranicznego, decyzję o zaniechaniu utrzymania tej ochrony, jeżeli dalsze jej utrzymanie nie jest celowe. Przepisy § 54 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 59. 1. Wykonywanie prawa uzyskanego za granicą następuje za pośrednictwem jednostki upoważnionej, chyba że uprawniony z tego prawa, zwany dalej „uprawnionym”, posiada koncesję lub zezwolenie Ministra Handlu Zagranicznego na prowadzenie działalności w zakresie handlu zagranicznego albo ma stałe miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

2. Jednostka upoważniona dokonuje czynności związanych z wykonywaniem prawa uzyskanego za granicą na podstawie zlecenia uprawnionego. Przepis § 56 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli z wykonywaniem prawa uzyskanego za granicą łączy się zbycie maszyn, urządzeń lub innych wyrobów związanych ze stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego będącego przedmiotem tego prawa, wykonywanie prawa następuje za pośrednictwem jednostki gospodarki społecznej właściwej ze względu na eksport takich maszyn, urządzeń lub innych wyrobów.

§ 60. 1. Jeżeli uprawnionym jest jednostka gospodarki społecznej, z kwoty uzyskanej z tytułu wykonywania prawa — po odliczeniu w walucie obcej, w której uzyskano płatność, prowizji jednostki upoważnionej, dodatkowego wynagrodzenia twórcy wynalazku lub wzoru użytkowego oraz innych wydatków związanych z wykonywaniem prawa — otrzymuje ona:

- 1) przy wpływach w walucie państwa zaliczonego do I obszaru płatniczego — w walucie obcej, w której uzyskano płatność, 10% kwoty uzyskanej z wykonywania prawa,
- 2) przy wpływach w walucie państwa zaliczonego do II obszaru płatniczego — odpisy dewizowe w wysokości określonej w przepisach odrębnych, dotyczących tworzenia i dysponowania częściami środków dewizowych z tytułu sprzedaży towarów i usług w eksporcie, nie niższej jednak niż 30%, a w braku takich przepisów — w walucie obcej, w której uzyskano płatność, 30% kwoty uzyskanej z wykonywania prawa,
- 3) w walucie polskiej równowartość pozostałej kwoty przeliczonej według obowiązującego kursu.

2. Jeżeli uprawnionym jest twórca niepracowniczego wynalazku lub wzoru użytkowego, jego następca prawny albo jednostka gospodarki nie społecznej, otrzymuje on z kwoty uzyskanej z tytułu wykonywania prawa, po odliczeniu w walucie obcej, w której uzyskano płatność, prowizji jednostki upoważnionej i innych wydatków związanych z wykonywaniem prawa:

- 1) w walucie obcej, w której uzyskano płatność, 10% kwoty uzyskanej z wykonywania prawa,
- 2) w walucie polskiej równowartość pozostałej kwoty, przeliczonej według obowiązującego kursu.

3. Wpływy z tytułu wykonywania prawa za granicą wyłącza się z podstawy naliczania odpisów dewizowych

określonych w odrębnych przepisach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli ustalona dla jednostki gospodarki społecznej stawka odpisów jest niższa niż 30%.

4. Jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, waluty obce uzyskane z tytułu wykonywania prawa, gromadzone na rachunkach uprawnionych jednostek w bankach krajowych, mogą być wykorzystane na zakup w drodze importu niezbędnych maszyn i urządzeń, towarów i usług na potrzeby własnej produkcji, zakup prasy fachowej, książek i wydawnictw zagranicznych, pokrycie kosztów uczestnictwa w sympozjach naukowych, targach i wystawach zagranicznych, w tym również kosztów podróży służbowych według zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 61. Przepisy § 54—60 stosuje się odpowiednio do udostępniania za granicą nie chronionego projektu wynalazczego.

Rozdział 14

Zgłaszanie w Urzędzie Patentowym wynalazków i wzorów użytkowych osób zagranicznych. Wykonywanie uzyskanych praw w Polsce.

§ 62. 1. Obywatele państw obcych oraz zagraniczne osoby prawne, zwani dalej osobami zagranicznymi, mogą zgłaszać wynalazki i wzory użytkowe w Urzędzie Patentowym oraz utrzymywać ich ochronę tylko za pośrednictwem jednostki upoważnionej.

2. Z tytułu czynności związanych ze zgłoszeniem i ochroną wynalazków i wzorów użytkowych osób zagranicznych jednostka upoważniona pobiera opłaty zgodnie z obowiązującą taryfą opłat.

§ 63. 1. Nabycie na rzecz jednostki gospodarki społecznej od osoby zagranicznej prawa uzyskanego w Polsce lub licencji z tego prawa następuje za pośrednictwem jednostki upoważnionej.

2. Jeżeli łącznie z prawem uzyskanym w Polsce lub licencją są nabywane od osoby zagranicznej maszyny, urządzenia, dokumentacja lub doświadczenia techniczno-organizacyjne związane ze stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego, nabycie tego prawa lub licencji następuje za pośrednictwem jednostki gospodarki społecznej właściwej ze względu na import takich maszyn, urządzeń, dokumentacji lub doświadczeń techniczno-organizacyjnych.

3. Jednostki określone w ust. 1 i 2 zawierają z osobami zagranicznymi umowę o przeniesienie prawa uzyskanego w Polsce lub umowę licencyjną na podstawie zlecenia jednostki gospodarki społecznej, zainteresowanej stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. W przypadku określonym w ust. 3 umowa licencyjna powinna zastrzegać możliwość przeniesienia uzyskanych uprawnień umownych na rzecz innych jednostek gospodarki społecznej, zainteresowanych stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. Jednostki określone w ust. 1 i 2 powinny udzielać jednostkom gospodarki społecznej, zainteresowanym stosowaniem wynalazku lub wzoru użytkowego będącego

przedmiotem prawa uzyskanego w Polsce przez osobę zagraniczną, wszelkiej pomocy w uzyskaniu niezbędnych informacji dotyczących tego wynalazku lub wzoru użytkowego.

§ 64. Nabycie od osoby zagranicznej na rzecz osoby nie będącej jednostką gospodarki uspołecznionej prawa uzyskanego w Polsce lub licencji z tego prawa wymaga zezwolenia Ministra Handlu Zagranicznego. Przepis § 63 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 15

Postępowanie sporne przed Urzędem Patentowym.

§ 65. 1. W postępowaniu spornym Urząd Patentowy rozpoznaje sprawy w kolegiach orzekających w składzie sędziego sądu wojewódzkiego jako przewodniczącego, przedstawiciela Urzędu Patentowego oraz przedstawiciela organizacji wymienionych w art. 9 ustawy.

2. Przewodniczących kolegiów orzekających powołuje Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądu wojewódzkiego mającego siedzibę na terenie m. st. Warszawy.

3. Pozostałych członków kolegiów orzekających powołuje Prezes Urzędu Patentowego.

4. Jeżeli postępowanie dotyczy sprawy wchodzącej w zakres obrony Państwa, w skład kolegium orzekającego wchodzi ponadto przedstawiciel wojska, powołany przez Prezesa Urzędu Patentowego z listy zgłoszonej przez Ministra Obrony Narodowej.

§ 66. 1. Członkowie kolegium orzekającego są obowiązani do zachowania w tajemnicy danych, o których powzięli wiadomość poza rozprawą jawną w związku z pełnieniem swoich funkcji.

2. Członkowie kolegiów orzekających są w rozstrzygnięciu spraw niezawisli i podlegają tylko ustawom.

§ 67. 1. Wniosek o wszczęcie postępowania powinien być złożony na piśmie i zawierać oznaczenie stron i ich adresy, zwięzłe przedstawienie sprawy i jasno określone żądanie, wskazanie środków dowodowych oraz podpis i datę.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) pełnomocnictwo, jeżeli wniosek wnosi pełnomocnik,
- 2) odpisy wniosku i jego załączników w tylu egzemplarzach, ile jest stron,
- 3) dowód uiszczenia obowiązującej opłaty.

3. Urząd Patentowy bada, czy wniosek odpowiada wymogom formalnym. W razie stwierdzenia, że wniosek nie odpowiada tym wymogom, Urząd Patentowy wzywa stronę do usunięcia jego usterek w wyznaczonym terminie pod rygorem zwrotu wniosku.

4. W razie nieusunięcia usterek wniosku w terminie Urząd Patentowy zwraca wniosek i umarza postępowanie.

5. Jeżeli Urząd Patentowy stwierdzi, że nie jest właściwy do rozpatrzenia wniosku, przekazuje sprawę

właściwemu organowi. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

6. Jeżeli wnioskodawca wycofał wniosek po wszczęciu postępowania, Urząd Patentowy wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

7. W sprawach wymienionych w ust. 3—6 oraz w sprawach zawieszenia postępowania Urząd Patentowy może również orzekać na posiedzeniach niejawnych.

§ 68. 1. Jeżeli wniosek odpowiada wymogom formalnym, Urząd Patentowy doręcza drugiej stronie odpisy wniosku i załączonych do niego dokumentów, wzywając ją w razie potrzeby do nadesłania pisemnej odpowiedzi w wyznaczonym, przynajmniej trzydziestodniowym terminie.

2. O złożeniu wniosku Urząd Patentowy dokonuje wpisu do rejestru patentowego lub rejestru praw ochronnych.

3. Strona wezwana do udzielenia odpowiedzi na wniosek dołącza do odpowiedzi tyle jej odpisów, ile jest stron w postępowaniu.

4. Po otrzymaniu odpowiedzi na wniosek lub po upływie terminu wyznaczonego do jej nadesłania Urząd Patentowy wyznacza rozprawę, o czym zawiadamia strony i ich pełnomocników, doręczając im jednocześnie odpis odpowiedzi na wniosek, jeżeli została ona złożona.

5. Zawiadomienia o rozprawie powinny być doręczone stronom przynajmniej na 7 dni przed rozprawą.

§ 69. 1. Rozprawy przed Urzędem Patentowym są jawne. W razie rozpatrywania sprawy wchodzącej w zakres obrony Państwa przewodniczący kolegium zarządza tajność rozprawy. Przewodniczący kolegium może zarządzić tajność rozprawy również z innych ważnych przyczyn.

2. Urząd Patentowy może wezwać na rozprawę i przesłuchać świadków oraz zasięgnąć opinii biegłych. O przesłuchanie świadków oraz uzyskanie opinii biegłego może również zwrócić się do właściwego miejscowo sądu rejonowego.

3. Urząd Patentowy może zażądać opinii odpowiedniej jednostki naukowo-badawczej i rozwojowej lub szkoły wyższej. Urząd Patentowy może zażądać od takiej jednostki dodatkowych wyjaśnień, pisemnych bądź ustnych, składanych przez wyznaczoną do tego osobę; może też zażądać złożenia przez tę samą lub inną jednostkę dodatkowej opinii. W opinii należy wskazać osoby, które przeprowadziły badania i wydały opinie. Jednostka może żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę i za stawiennictwo swoich przedstawicieli.

4. Postępowanie dowodowe przeprowadza się na rozprawie, jednakże Urząd Patentowy może zlecić przeprowadzenie tego postępowania lub jego części jednemu lub kilku członkom kolegium orzekającego. O terminie przeprowadzenia postępowania dowodowego zawiadamia się strony lub ich pełnomocników.

5. Z przebiegu rozprawy protokółant pod kierunkiem przewodniczącego kolegium orzekającego sporządza protokół, który podpisują przewodniczący i protokółant.

6. Protokół powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu orzekającego, miejsca i daty posiedzenia, nazwiska członków kolegium orzekającego, protokółanta, stron i ich pełnomocników oraz oznaczenie sprawy i wzmiankę co do jawności,
- 2) przebieg posiedzenia, w szczególności wnioski i twierdzenia stron, wyniki postępowania dowodowego, wymienienie zarządzeń i orzeczeń wydanych na posiedzeniu oraz stwierdzenie, czy zostały ogłoszone; zamiast podania wniosków i twierdzeń stron można w protokole powołać się na pisma przygotowawcze,
- 3) czynności stron wpływające na rozstrzygnięcie Urzędu Patentowego (ugoda, zrzeczenie się żądania, uznanie, wycofanie, zmiana, rozszerzenie lub ograniczenie wniosku).

7. Strony mogą żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a po wydaniu decyzji — do dnia upływu terminu do wniesienia odwołania. Na postanowienie odmawiające sprostowania lub uzupełnienia protokołu przysługuje zażalenie.

§ 70. 1. Urząd Patentowy rozstrzyga sprawę przez wydanie decyzji po przeprowadzeniu rozprawy, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

2. Decyzja zapada zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

3. Członek kolegium, który nie godzi się z większością głosów, może złożyć zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem.

4. Osnowa decyzji powinna zawierać: oznaczenie organu orzekającego, datę rozpoznania sprawy i wydania decyzji, nazwiska członków kolegium orzekającego i protokółanta, wymienienie stron, oznaczenie przedmiotu sprawy i jej rozstrzygnięcie, jak również rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania, powołanie podstawy prawnej i podpisy członków kolegium orzekającego.

5. Przewodniczący kolegium orzekającego bezpośrednio po rozprawie ogłasza decyzję publicznie, podając krótkie uzasadnienie rozstrzygnięcia oraz pouczając strony o przysługującym im prawie odwołania się do Komisji Odwoławczej przy Urzędzie Patentowym, ze wskazaniem terminu i trybu wniesienia odwołania.

6. Jeżeli ogłoszenie decyzji nie może nastąpić bezpośrednio po rozprawie, kolegium orzekające może odroczyć ogłoszenie decyzji na czas do dwóch tygodni, co przewodniczący kolegium ogłasza, podając dzień ogłoszenia decyzji.

7. Uzasadnienie podpisuje przewodniczący kolegium orzekającego oraz członek kolegium sporządzający uzasadnienie. Decyzję z uzasadnieniem doręcza się stronom.

§ 71. 1. Za udział w pracach kolegium orzekającego przewodniczący i członkowie kolegium otrzymują wynagrodzenie

na zasadach ustalonych przez Prezesa Urzędu Patentowego w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Zamięscowym członkom kolegium przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad przewidzianych dla pracowników urzędów państwowych.

§ 72. 1. Strona, której żądanie zostało uwzględnione, ma prawo do zwrotu niezbędnych kosztów postępowania w razie złożenia o to wniosku nie później niż przed zamknięciem rozprawy, z wyjątkiem kosztów spowodowanych przez jej niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie albo przez opóźnienie zgłoszenia dowodów. O przyznaniu stronie zwrotu od strony przeciwnej kosztów postępowania postanawia Urząd Patentowy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy strona przeciwna nie dała powodu do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania lub w odpowiedzi na wniosek uznała zawarte w nim żądanie.

3. W razie częściowego uwzględnienia wniosku koszty postępowania znosi się wzajemnie między stronami lub rozdziela stosunkowo.

4. W razie umorzenia postępowania z powodu wycofania wniosku przez stronę przed rozstrzygnięciem sprawy (§ 67 ust. 6 i 7), Urząd Patentowy postanawia o zwrocie stronie połowy opłaty; inne koszty postępowania ponosi w tym przypadku strona.

5. Jeżeli wnioskodawcą jest osoba mieszkająca lub mająca siedzibę za granicą i nie posiadająca w kraju majątku nieruchomego, Urząd Patentowy może na wniosek strony przeciwnej zobowiązać takiego wnioskodawcę do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

6. W sprawach dotyczących kosztów postępowania nie uregulowanych w ust. 1—5 stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 73. W sprawach nie uregulowanych w § 65—72 stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 16

Postępowanie odwoławcze.

§ 74. 1. Tworzy się Komisję Odwoławczą przy Urzędzie Patentowym, zwaną dalej „Komisją Odwoławczą”. Siedzibą Komisji Odwoławczej jest m. st. Warszawa.

2. Komisja Odwoławcza składa się z przewodniczącego i jego zastępców, wyznaczonych spośród sędziów Sądu Najwyższego przez Pierwszego Prezesa tego Sądu, oraz z członków powołanych przez przewodniczącego Komisji na wniosek Prezesa Urzędu Patentowego.

3. Nadzór nad Komisją Odwoławczą sprawuje Prezes Rady Ministrów, który może zlecić sprawowanie tego nadzoru Prezesowi Urzędu Patentowego. Nadzór nie może wkraczać w dziedzinę, w której członkowie Komisji Odwoławczej są niezawisli.

§ 75. 1. Komisja Odwoławcza rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego Sądu Najwyższego jako przewodniczącego oraz przedstawiciela Urzędu Patentowego i przedstawiciela organizacji wymienionych w art. 9 ustawy, powołanych do składu kolegium orzekającego przez przewodniczącego Komisji spośród jej członków.

2. Przewodniczący Komisji Odwoławczej może zarządzić ze względu na zawilość sprawy rozpoznanie odwołania w składzie pięciosobowym.

§ 76. 1. Termin do wniesienia odwołania od decyzji wynosi dwa miesiące, a do wniesienia zażalenia na postanowienie — jeden miesiąc od dnia doręczenia stronie zaskarżonej decyzji lub postanowienia.

2. O odrzuceniu odwołania lub zażalenia wskutek przekroczenia terminu do jego wniesienia, jeżeli nie zachodzą podstawy do przywrócenia terminu, Komisja Odwoławcza orzeka na posiedzeniu niejawnym.

§ 77. 1. Rozstrzygając odwołanie Komisja Odwoławcza utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, uchyla ją w całości lub w części i wydaje w tym zakresie nową decyzję bądź też uchyla zaskarżoną decyzję i przekazuje sprawę Urzędowi Patentowemu do ponownego rozpatrzenia.

2. Urząd Patentowy przy ponownym rozpatrywaniu sprawy jest związany oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania zawartymi w decyzji Komisji Odwoławczej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy rozstrzygnięciu zażeń.

§ 78. Do postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy § 65 ust. 4 oraz § 66—73.

Rozdział 17

Oplaty związane z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych.

§ 79. 1. W związku z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych są pobierane opłaty jednorazowe oraz opłaty okresowe.

2. Od opłat okresowych związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych są wolne państwowe jednostki organizacyjne, w których, zgodnie z zasadami ich gospodarki finansowej, dochody z wynalazczości stanowią dochody budżetu.

3. W uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu Patentowego może zwolnić z obowiązku uiszczania opłat okresowych inne niż określone w ust. 2 państwowe jednostki organizacyjne. Z obowiązku tego Prezes Urzędu Patentowego może zwolnić również inną jednostkę gospodarki uspołecznionej na jej uzasadniony wniosek.

4. Tabela opłat związanych z ochroną wynalazków i wzorów użytkowych stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 80. 1. Opłaty jednorazowe za zgłoszenia, wnioski, odwołania i zażalenia powinny być uiszczane z góry.

2. Jeżeli w wyniku wniesionego odwołania lub zażalenia decyzja lub postanowienie zostało uchylone, opłata uiszczona za odwołanie lub zażalenie podlega zwrotowi.

§ 81. 1. Pierwsza opłata okresowa za pierwszy i ewentualnie dalsze przypadające okresy ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego jest płatna w ciągu trzech miesięcy od daty doręczenia pisma Urzędu Patentowego, wzywającego do uiszczenia tej opłaty.

2. Opłaty za dalsze okresy ochrony są płatne z góry, nie później niż w dniu, w którym upływa poprzedni okres ochrony.

3. Opłaty okresowe można uiszczać również w ciągu sześciu miesięcy po upływie terminu płatności, z tym że opłaty te ulegają zwiększeniu o 5% w razie uiszczenia tej opłaty w pierwszym miesiącu po upływie terminu, o 10% — w drugim miesiącu, o 15% — w trzecim miesiącu, o 20% — w czwartym miesiącu, o 25% — w piątym miesiącu i o 30% — w szóstym miesiącu. Przepisu tego nie stosuje się do opłat określonych w ust. 1.

4. Opłaty okresowe mogą być uiszczane również w ciągu jednego roku przed terminem płatności. Opłaty te podlegają zwrotowi, jeżeli przed terminem ich płatności patent lub prawo ochronne zostanie unieważnione lub wygaśnie. Opłaty za okresy ubiegłe i za okres bieżący nie podlegają zwrotowi.

5. W razie udzielenia patentu dodatkowego lub dodatkowego prawa ochronnego pobiera się za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot tego patentu lub prawa ochronnego, opłatę zryczałtowaną. Jeżeli patent dodatkowy lub dodatkowe prawo ochronne stanie się patentem lub prawem ochronnym samoistnym, za ochronę tego wynalazku lub wzoru użytkowego pobiera się opłaty okresowe, poczynając od następnego okresu po ustaniu patentu głównego lub głównego prawa ochronnego, w wysokości, jaka przypadalaby za ten następny i dalsze okresy ochrony wynalazku stanowiącego przedmiot patentu głównego lub wzoru użytkowego, stanowiącego przedmiot głównego prawa ochronnego.

6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku stanowiącego przedmiot patentu dodatkowego oraz do opłaty zryczałtowanej za ochronę wzoru użytkowego stanowiącego przedmiot dodatkowego prawa ochronnego.

7. Jeżeli osoba, na której rzecz udzielono patentu lub prawa ochronnego, bez swojej winy nie zachowała terminu do uiszczenia opłaty okresowej za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego, może ona złożyć w Urzędzie Patentowym umotywowany wniosek o przywrócenie terminu. Jednocześnie ze złożeniem takiego wniosku osoba zainteresowana powinna uiścić zaległą opłatę, zwiększoną o 30%.

8. Wniosek o przywrócenie terminu może być złożony w ciągu dwóch miesięcy od dnia ustania przyczyny niezachowania terminu płatności, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia, w którym termin ten upłynął.

§ 82. 1. Zgłoszenia, wnioski, odwołania i zażalenia, z wyjątkiem wniosku o wpis do rejestru zmiany dotyczącej uprawnionego z patentu lub z prawa ochronnego

albo dotyczącej patentu lub prawa ochronnego, mogą być na wniosek wnoszącego zwolnione przez Urząd Patentowy w całości lub w części od opłaty jednorazowej, jeżeli wnoszącym jest osoba, która wykaże, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Jeżeli wnoszącym jest twórca pracowniczego projektu wynalazczego, podstawą do zwolnienia w całości lub w części od opłat może być uzasadniony wniosek właściwego zakładowego lub międzyzakładowego klubu techniki i racjonalizacji.

2. Na wniosek uprawnionego z patentu lub prawa ochronnego, nie będącego jednostką gospodarki społecznej, Urząd Patentowy może, z zachowaniem warunków określonych w ust. 1 zdanie pierwsze, zwolnić go w całości lub w części od opłat okresowych lub od opłat zryczałtowanych za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego.

3. Z zachowaniem warunków określonych w ust. 1 i 2 Urząd Patentowy może do sześciu miesięcy odroczyć termin uiszczenia opłaty okresowej lub opłaty zryczałtowanej za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego.

4. Urząd Patentowy może również na wniosek uprawnionego z patentu lub prawa ochronnego zwolnić go częściowo lub całkowicie z odroczonej opłaty wymienionych w ust. 3, jeżeli patent lub prawo ochronne wygaśnie po upływie pierwszego lub drugiego okresu ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego z powodu nieuiszczenia opłaty za drugi lub trzeci okres ochrony wynalazku lub wzoru użytkowego.

5. W sprawach określonych w ust. 1—4 Urząd Patentowy wydaje postanowienia. Na postanowienia te przysługują zażalenia.

§ 83. 1. Opłaty przewidziane w rozporządzeniu uiszcza się gotówką lub przelewem w oddziale Narodowego Banku Polskiego albo przekazem pocztowym na rachunek Urzędu Patentowego.

2. Opłaty należne z różnych tytułów uiszcza się oddzielnie.

§ 84. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze, zgłoszone przed dniem jego wejścia w życie, za okresy obliczeniowe, które kończą się po dniu wejścia w życie tego rozporządzenia, a także za okresy obliczeniowe już zakończone, za które wynagrodzenie nie zostało wypłacone wskutek zwłoki jednostki gospodarki uspołecznionej zobowiązanej do wypłaty.

§ 85. 1. Opłaty jednorazowe określone w tabeli opłat stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia stosuje się do wniosków, odwołań, zażaleń i czynności dokonywanych po wejściu w życie rozporządzenia, chyba że opłata została uiszczona wcześniej.

2. Opłaty okresowe pobierane są w dotychczasowej wysokości, jeżeli termin ich płatności przypada lub wezwanie do ich uiszczenia nastąpiło przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

§ 86. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1972 r. w sprawie projektów wynalazczych (Dz. U. z 1982 r. Nr 28, poz. 200),
- 2) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 12 stycznia 1973 r. w sprawie zasad finansowania wynalazczości w jednostkach gospodarki uspołecznionej oraz klubów techniki i racjonalizacji (Monitor Polski Nr 3, poz. 20, z 1977 r. Nr 18, poz. 101 i z 1979 r. Nr 22, poz. 126).

§ 87. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1984 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. Z. Messner

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 1984 r. (poz. 178)

TABELA WYSOKOŚCI WYNAGRODZEŃ ZA PRACOWNICZE PROJEKTY WYNALAZCZE

Efekty ekonomiczne w złotych	Wynagrodzenie	
	za wynalazek i wzór użytkowy	za projekt racjonalizatorski
do 50 000	30% efektów*)	25% efektów*)
50 000 — 100 000	5 000 zł + 20% efektów	5 000 zł + 15% efektów
100 000 — 500 000	10 000 zł + 15% efektów	10 000 zł + 10% efektów
500 000 — 1 000 000	35 000 zł + 10% efektów	35 000 zł + 5% efektów
1 000 000 — 10 000 000	85 000 zł + 5% efektów	60 000 zł + 2,5% efektów
ponad 10 000 000	285 000 zł + 3% efektów	160 000 zł + 1,5% efektów

*) Z zachowaniem przepisu § 38 ust. 1 rozporządzenia.

Załącznik nr 2 do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia 29 czerwca
1984 r. (poz. 178)

TABELA OPŁAT ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ WYNAŁAZKÓW I WZORÓW UŻYTKOWYCH

I. Opłaty jednorazowe	Wysokość opłat	II. Opłaty okresowe	Wysokość opłat
1. Od zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego	2 000 zł	14. Za odpis z rejestru	400 zł
2. Od każdej następnej rozpoczętej strony opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi oraz rysunkami ponad 10 stron obowiązującego formatu	200 zł	15. Za wyciąg z rejestru lub zaświadczenie o istnieniu określonego wpisu w rejestrze	200 zł
3. Od każdego zastrzeżenia pierwszeństwa	400 zł	16. Za wydanie dowodu pierwszeństwa	400 zł
4. Za zastępcze sporządzenie przez Urząd Patentowy skrótu opisu	1 200 zł	II. Opłaty okresowe	
5. Od wniosku:		1. Za pierwszy okres ochrony wynalazku obejmujący 1, 2, 3, 4 i 5 rok ochrony	12 000 zł
— o udzielenie patentu, gdy zgłaszający wnosil o udzielenie patentu tymczasowego, lub		2. Za drugi okres ochrony wynalazku obejmujący 6, 7 i 8 rok ochrony	15 000 zł
— o udzielenie prawa ochronnego, gdy zgłaszający wnosil o udzielenie patentu na wynalazek (art. 31 ustawy), lub		3. Za trzeci okres ochrony wynalazku obejmujący 9 rok ochrony	7 000 zł
— o zamianę prawa ochronnego na patent, lub		4. Za czwarty okres ochrony wynalazku obejmujący 10 rok ochrony	8 000 zł
— o zamianę patentu na prawo ochronne	1 000 zł	5. Za piąty okres ochrony wynalazku obejmujący 11 rok ochrony	9 000 zł
6. Za pełne badanie wynalazku lub wzoru użytkowego	3 000 zł	6. Za szósty okres ochrony wynalazku obejmujący 12 rok ochrony	10 000 zł
7. Od wniosku o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty za drugi lub dalszy okres ochrony	500 zł	7. Za siódmy okres ochrony wynalazku obejmujący 13 rok ochrony	11 000 zł
8. Od wniosku o wydanie przez Urząd Patentowy decyzji w postępowaniu spornym	500 zł	8. Za ósmy okres ochrony wynalazku obejmujący 14 rok ochrony	12 000 zł
9. Od odwołania od decyzji Urzędu Patentowego	1 000 zł	9. Za dziewiąty okres ochrony wynalazku obejmujący 15 rok ochrony	13 000 zł
10. Od zażalenia na postanowienie Urzędu Patentowego	500 zł	10. Za ochronę wynalazku stanowiącego przedmiot patentu dodatkowego	10 000 zł
11. Za publikację opisu patentowego lub opisu ochronnego wzoru użytkowego	300 zł	11. Za pierwszy okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 1, 2, 3, 4 i 5 rok ochrony	8 000 zł
12. Od wniosku o wpis do rejestru zmiany uprawnionego z patentu lub z prawa ochronnego albo zmiany dotyczącej patentu lub prawa ochronnego	800 zł	12. Za drugi okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 6, 7 i 8 rok ochrony	9 000 zł
13. Od wniosku o wpis do rejestru zmiany nazwy (nazwiska) uprawnionego z patentu lub z prawa ochronnego	200 zł	13. Za trzeci okres ochrony wzoru użytkowego obejmujący 9 i 10 rok ochrony	9 000 zł
		14. Za ochronę wzoru użytkowego stanowiącego przedmiot prawa ochronnego dodatkowego	6 000 zł